

Suomen Ajokoirajärjestö -
Finska Stövarklubben

JATKOKOULUTUS KEAJ

2021

HERÄTTELY

Herättelyn tarkoituksena on tiedottaa kuuluvalla, mutta vähällä äänenannolla, missä haku etenee

Herättely on silloin sopivaa, kun koira edetessään ketun yöjälkiä antaa yksittäisiä haukahduksia tai tiedottavia haukkusarjoja muutaman minuutin välein.

Mitä tehtävissä?

- Aamupimeällä runsasta herättelyä
- Toisella haulalla sopivaa
- Kolmannella ei herättele –Mitä merkitään maastokorttiin kohtaan 33?
- Useammalla haulalla luotettavampi kuva kokonaisuudesta
- Sulkemalla ei saada mitään kuvaa (40 min hlö/ei tiedetä hakeeko vai ajaa)

Hakutyöskentelyn muut ominaisuudet

➤ Erinomainen 9-10	Sopivaa herättelyä
➤ Erittäin hyvä 8-7	Vähäistä/ei herättele
➤ Hyvä 5-6	Lievää hakulöysyyttä
➤ Välttävä 3-4	Hakulöysyyttä
➤ Heikko 1-2	Selvästi hakulöysä

**Kaikkia pisteitä suositellaan käytettäväksi arvostelussa
päivän tilanteen mukaan!**

”Lyhyet haut”

- Annettaessa erinomaisia pisteitä kiinnitetään huomiota koiranhakusitkeyteen ja haun pituuteen. Esim. vertaa kohta hakunopeus ja eteneminen.
- Arvostelussa pidettävä kiinni minuuttirajoista!
- Kiitettävä väh. 100 min. (haku+lisähaku)
- Jos numeroidaan kohdat 21 ja 22 niin pitää olla ”kylmää” hakua min. 30 min. (Vaikka kyseisissä kohdissa ei numerointia (ei kylmää hakua) voi silti saada -> hakuvarmuus ja tehokkuus 9-10 (Erinomainen)

Yleistä haun arvostelussa

► Tausta:

Säännöissä mainittu kohdassa hakunopeus ja eteneminen 100 min. ja lisähaku -> mahdollisuus erinomaisiin pisteisiin. Muissa kohdissa ei ole konkreettisesti mainittu, mutta suotavaa huomioida.

Seuraus:

Hakuja otetaan enenivissä määrin kellon kanssa kiinnittämättä huomioon hakujen/lisähakujen laatuun ja sisältöön -> Annetaan erinomaisia hakupisteitä vaatimattomilla hakunäytöillä (käytännössä 1 haku).

Haku arvostellaan aina yhtenä kokonaisuutena, jolloin ryhmän tulee olla vakuuttunut ja todennettavissa koiran riittävästä suorituksista -> 100 min. ei välttämättä riitä.

Haun arvostelussa huomioitavaa:

- Hakuaika 240 min.
- Koiran tulisi lähteä moitteettomasti hakemaan myös tyhjää maastoa koetteluaihana.
- Haun tulee olla jäljettömässä maastossa riittävän laajaa, jotta jälki löytyy.
- Koiran tulisi tarttua yölliseen jälkeen -> Jäljellä seuraamisessa olosuhteiden vaikutus maaston ja esteiden myötä erittäin merkityksellisiä.
- Kiitettävä hakunumero = Haun tulee johtaa tulokseen + lisähaun tulisi johtaa tai tuomareiden tulisi olla vakuuttuneita, että näin tulisi käymään.

YLEISTÄ HAUKUN ARVOSTELUSSA

- Haukun arvostelussa käytettävä skaala on 1-10.
- Haukun arvostelun tulee perustua lisätietokohtiin 30-35.
- Haukun arvioinnissa otetaan huomioon kuusi eri osatekijää, joista määräävin on kuuluvuus.
- Lisätietoja 31-35 puntaroidessa tulee miettiä, ovatko ne ansionumeroa korottavia vai jopa laskevia tekijöitä.
- Haukun laatu on oleellinen osa ajotapahtumaa, joten annetun haukkunumeron tulee kuvastaa totuudenmukaisesti sitä, kuinka vaivatonta ja nautittavaa on ajon seuraaminen.

Haukun Kuuluvuus

- ▶ Haukun painoarvoltaan tärkein ominaisuus saadaan selville kuuntelemalla haukkua useilta eri etäisyyksiltä. Maaston muodot, peitteisyys ja sääolosuhteet vaikuttavat suuresti haukun kuuluvuuteen, joten "haittaavat" tekijät tulee huomioida arviota tehtäessä.
- ▶ Kuuluvuudeltaan hyvää haukkua (Lt 30=3) tulee voida seurata normaaleissa olosuhteissa vaivattomasti.
- ▶ Liiallinen haukun tiheys voi heikentää kuuluvuutta -> yksittäinen haukaus jää tuolloin lyhyeksi. "Pitkää haukkua" tulee arvostaa.
- ▶ Lt 30 = 5, jos koiralle annetaan erinomainen haukkunumero (9-10).
- ▶ Lt 30 = 2, voidaan koiralle antaa haukkunumeroksi max 4.

Paikantimen käytöstä

- kun mitataan koiran liikkumista yöjäljellä pitää olla tarkkana että mitataan vain yöjäljellä seurattu matka eikä muita "hompotuksia"
- 60 min. kuulumattomissa-sääntö edelleen voimassa, mikäli tutkarikkoja/katveja.
- Koiranomistaja voi halutessaan luovuttaa ryhmälle seurantatunnukset/oikeudet tai koiran tapahtumien seurantaan voidaan käyttää koiranomistajan laitetta.

Muiden (jänis) eläinten ajo

- Vakiintunut rutiini=sulkeminen kettukokeissa: haulla kolmesti ja ajolla kahdesti -> Mikä unohtui?
- Sääntökirjan kohdan 3.8 henki
 - eikä **tottelemattomuuttaan** anna kytkeä, vaikka on ohjaajan lähituntumassa
- Sulkeminen:

Koiran hakiessa tai ajaessa muuta eläintä niin haku tai ajokerrat ei pelkästään johda sulkemiseen vaan silloin pitää olla myös **TOTTELEMATTOMUUTTA**.

Pölläytys

- ▶ Esimerkki Sorkkaeläimen ajo -> Jos lopettaa ITSE niin ei vähennä ominaisuuspisteitä (lyhyt pölläytys, muutama minuutti) Silti lisätietoihin 72 merkintä 4 ja huomautuksiin mikä eläin.

Tallennusohjelmaan laitettavat merkinnät

- Into 21 ja 31 jos ei huomautettavaa =5
- 33 jos merkintä 1-4, niin laatu tulee laitetaan kohtaan 34
- Jos kohta 72 merkitään, pitää aina laittaa mikä eläin kyseessä
- Jos koira kytketään hausta (kohtuuton häiriö) tai koe keskeytetään niin esim. koiran nisät rikki tekstiä tai pakkasta -25 ei saa näkyä koirakohtaisessa.

Maastokortin merkinnät

- ▶ Yleisenä havaintona on että maastokorttiin tehdään liian vähän REAALIAIKAISIA merkintöjä.
- ▶ Ylituomarin tulisi pystyä saamaan käsitys päivän kulusta lukemalla maastokorttia.
- ▶ Kehoittakaa ryhmää tekemään apumerkintöjä vähänkään sekavassa tilanteessa (louhet, kohtuuttomat häiriöt tai selvästi esim. muuttunut ajo.)

Merkintöjä maastokortissa harvoin liikaa!!!